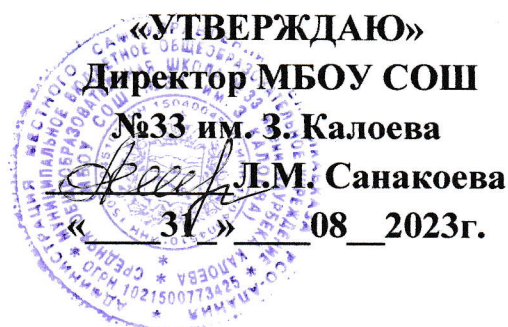

Обсуждено и принято
на заседании МО
учителей гуманитарных наук
МБОУ СОШ №33 им. З. Калоева
Протокол №1 от «31»08. 2023г.

Рабочая программа по родной литературе

2 класс

Преподаватель:

Гаглыева Л.К.

СОГЛАСОВАНО

Зам. директора по УВР

 Павлова В.В.

Владикавказ

Тематикон пълантæ

2-аг кълас (51 сах.)

Урочы номыр. Ныхасы темæ	Урочы темæ	Фæлхатгæнинаг æрмæг	Скъоладзауты архайды хуызтæ
1-аг. Скъола	Дзырд. Хъуыдыйад. Текст (1 сах.)	Дзырд иртасын мыртæ æмæ дамгъæты дзыгуыртæй. Дзырдтæй хъуыдыйæдтæ аразын. Тексты арæзт.	Бамбарын дзырды нысаниуæг; Бахъуыды кæнын: хъуыдыйад-коммуникацийы сæйраг иуæг кæй у; текст – сæ хъуыдымæ æмæ грамматикон æгъдæуттæм гæсгæ баст хъуыдыйæдтæ. Æвзаджы иуæгтæ кæрæдзиуыл барын: мыр, дзырд, хъуыдыйад. Дзырд æмæ хъуыдыйад иртасын. Хицæн хъуыдыйæдтæ баст текстæй иртасын. Зонын цыбыр текст - æрфыст аразын. Æмхæст текст дих кæнын хицæн хъуыдыйæдтыл. <i>Къордты куыст</i> – тексты фæрцы раргом кæнын темæ, æрфыссын предмет, фæзынд. Нæ ныхас æххæст хъуыдыйæдтæй арæзт кæй у, уый æмбарын.
2-аг. Скъола	Мыртæ æмæ дамгъæтæ, сæ растфыссынад (1 сах.)	Хъæлæсон мыртæ. Æмхъæлæсон мыртæ. Сæ хицæндзинаедтæ сын иртасын. Дамгъæты растфыссынад.	Сбæрæг кæнын æмæ бамбарын, мыртæ дзургæйæ уæлдæф дзыхæй куыд рацæуы, уый. Мыртæ раст дзурын. Дамгъуат зæрдыл æрлæууын кæнын. Цавдон уæнгтæ хицæн кæнын. Мыртæн сæ дамгъæтæ фысты мидæг раст бæрæг кæнын. Бамбарын, цы у диалогон ныхас. Кæрæдзимæ хъусын ахуыр кæнын. <i>Къæйттæй куыст</i> – диалогон ныхасы архайын. Искæй фæрстытæм лæмбынæг

			хъусын æмæ сын бæлвырд, хъуыдыджын дзуæппытæ дæттын.
3-4-æм. Сæрды мысинæг тæ.	Хъæлæсон мыр æмæ йæ дамгъæ. Æмхъæлæсон мыр æмæ йæ дамгъæ (2 сах.)	Мыртæ æмæ дамгъæтæ, сæ хицæндзинаедтæ.	Мыртæ раст дзурын. Сæ дамгъæтæ сын фысты мидæг раст нысан кæнын. Хæццæйæ лæвæрд дамгъæтæй дзырдтæ аразын. Цы ног дзырдтæ базыдтой, уыдон тексты агурын æмæ сын сæ нысаниуджытæ бæрæг кæнын. <i>Къордты куыст</i> – нывмæ гæсгæ радзырд аразын; текстæн сæргонд дæттын; текст хæйттыл дих кæнын æмæ алы хайæн дæр сæргонд дæттын.
5-6-æм. Сæрды мысинæг тæ.	Зылангон æмæ æзылангон æмхъæлæсон тæ (2 сах.)	Æмхъæлæсон мыртæ. Хъæлæсонтæ. Мыртæ раст дзурын, сæ хицæндзинаедтæ сын иртасын.	Хъус æрдарын, æмхъæлæсон мыртæ дзургæйæ, дзура н оргæнтæй кæцытæ архайынц, уымæ. Сæ хицæндзинаедтæ сын бæрæг кæнын; Дзырдты цухгонд бынæттæ хъæугæ дамгъæтæй æххæст кæнын зонын. Иу æмхъæлæсонæй цы дзырдтæ хицæн кæнынц, ахæмтæ хъуыды кæнын. Бамбарын, монолог цы у, уый.
7-æм. Сæрды мысинæг тæ.	«Дæргъвæтин æмхъæлæсон тæ æмæ сæ растфыссынад (1 сах.)	Зылангон æмхъæ- лæсонтæ. Æзылангон æмхъæлæсонтæ.	Хъус æрдарын, æмхъæлæсон мырты растдзурынадмæ. Бамбарын, дзургæйæ дæргъвæтинæй цы æмхъæлæсон тæ хъуысынц, уыдон фысты мидæг дывæргондæй фыссын кæй хъæуы, уый. <i>Къордты куыст</i> – радзырдæн сæргонд хъуыды кæнын. Аргъ скæнын къорды иннæ уæнгты вариантæн. Иумæ равзарын ахадгæдæр сæргонд. Нывмæ гæсгæ куыст бакæнын.
8-æм. Сæрды	Дамгъæтæ дз, дж, гъ, къ, нь,	Мырты раст дзурынад.	Хъус æрдарын дыгай нысæнтæй арæзт æмхъæлæсонтæм, сæ

мысинæг тæ.	<i>тъ, хъ, цъ, чъ</i> дзырдты мидæг (1сах.)	Диалог. Монолог. Дыгай æмхъæлæсонтæй арæзт дамгъæтæ. Тексты арæзт.	растфыссынадмæ. Бахъуыды кæнын ацы æмхъæлæсонтæ нымад кæй цæуынц иу мыр æмæ иу дамгъæйыл. Дзырдтæн мырон анализ кæнын.Текст кæсгæйæ хъус дарын ацы орфограммæмæ. Дзырдтæ цухгонд дамгъæтæй æххæст кæнын. Сфæлдыстадон куыст - нывмæ гæсгæ хъуыдыйæдтæ хъуыды кæнын. Текстæй æвзаргæ фыст кæныныл ахуыр кæнын. Тексты хъуыды иртасын. Текстæй æвзаргæ фыст кæнын. Лæвæрд темæйыл иумæ аныхас кæнын – диалог.
9-æм. Фæззæг.	Уырыссаг æвзагæй æрбайсгæ дзырдты дамгъæтæ э, ю, я, ё, ш, щ (1сах.)	Мыртæ æмæ дамгъæтæ, хъæлæсонтæ æмæ æмхъæлæсонтæ.	Бамбарын, ацы мыртæ цавæр дзырдты æмбæлынц. Хъус æрдарын, æрбайсгæ дзырдты ирон æвзаджы цы ивддзинæдтæ æрцауы, уымæ. Хи дæнцæгтæ хæссын.
10-æм. Фæззæг.	Алфавит (1сах.)	Мыртæ раст дзурын. Дыгай нысæнттæй арæзт дамгъæтæ. Зæрдыл æрлæууын кæнын мырты равæрд дамгъуаты.	Бамбарын, алы мырæн дæр дамгъуаты йæхи сæрмагонд бынат кæй ис. Дзырдтæ алфавиты уагмæ гæсгæ дзурын æмæ фыссыныл фæлтæрын. Текст хæйттыл дих кæнын. Логикон хъуыдыкæнынад рæзын кæнын –алфавиты кæрæдзийы фæдыл бæлвырд фæткыл æвæрд фæрцы æмæ сæ нымæцтæм гæсгæ базонын дамгъæтæ æмæ афтæмæй сбæрæг кæнын цæрæгойты нæмттæ.
11-æм. Æгъдау – царды бындур	Уæнг æмæ дзырд (1сах.)	Хъæлæсонтæ. Æмхъæлæсонтæ.	Уæнг цы у, уый бамбарын. Дзырдтæ уæнгтыл дих кæнын. Агурын дзырдтæ уæнгты бæлвырд нымæцтæм гæсгæ. Дзырдты уæнгты нымæц бæрæг кæнын. Дзырдтæ схемæтæм гæсгæ аразын. Хæццæйæ лæвæрд уæнгтæй

			<p>дзырдтæ аразын.</p> <p>Нывтæм гæсгæ хъуыдыйæдтæ аразын.</p> <p>Æмбисæндты мидис æмбарын кæнын.</p>
12-æм. Æгъдау – царды бындур	Дзырдтæ иу рæнхъæй иннæмæ уæнггай хæссын (1 сах.)	Уæнг. Дзырдты дихкæнынад уæнгтыл.	Бамбарын дзырд иу рæнхъæй иннæмæ хæссын æгъдауттæ. Фысты мидæг раиртæстæй раст пайда кæнын. Бамбарын, иууæнгон дзырдтæ æмæ иу хъæлæсонæй конд уæнгтæ иу рæнхъæй иннæмæ хæссын æгъдауттæ. Хæрзæгъдау уæвыны уæгæвæрдтæ хынцын
13-æм. Æгъдау – царды бындур	Æмхъæлæсонт æ й, у кæм ис, ахæм дзырдтæ иу рæнхъæй иннæмæ хæссын (1 сах.)	Хъæлæсон æмæ æмхъæлæсон мыртæ æмæ дамгъæтæ. Уæнг. Дзырдтæ иу рæнхъæй иннæмæ хæссын æгъдауттæ.	<p>Хъæлæсон у æмæ æмхъæлæсон у-йы хицæндзинад бахъуыды кæнын.</p> <p>Цухгонд бынæттæ хъæугæ дамгъæтæй æххæст кæнын. Æмхъæлæсонтæ й кæнæ у цы дзырдты ис, уыдон иу рæнхъæй иннæмæ хæссын.</p> <p>Æмхæццайæ лæвæрд дзырдтæй хъуыдыйæдтæ аразын. Тексты хъуыды нывимæ барын – текстæй нывы цы бынат æвдыст æрцыд, уый ссарын зонын.</p>
14-æм. Æгъдау – царды бындур	Дывæргонд æмхъæлæсонт æ астæуæй цы дзырдты ис, уыдон иу рæнхъæй иннæмæ хæссын (1 сах)	Дæргъвæтин æмхъæлæсонты растфыссынад. Дзырдтæ иу рæнхъæй иннæмæ хæссын æгъдауттæ.	<p>Дывæргонд æмхъæлæсонтæ цы дзырдты ис, уыдон иу рæнхъæй иннæмæ хæссын. Нывмæ гæсгæ хъуыдыйæдтæ аразын, дывæргонд æмхъæлæсонтæ цы дзырдты ис, уыдон иу рæнхъæй иннæмæ раст хæсгæйæ.</p> <p>Тексты мидис æмæ ныв кæрæдзиуыл барын.</p> <p><i>Къордты куыст</i> – дыууæ радзырды архайджыты миниуджытæ барын. Хи хъуыдытæ æмбарын кæнын, иннæты хъуыдытимæ сæ барын.</p> <p>Хъус æрдарын хи хорз дарыны æгъдауттæм. Радзырды мидис йæ сæргондимæ барын.</p> <p>Хистæрма хъусын – хорз æгъдауы</p>

			<p>нысан.</p> <p>Хорз æмбалы миниуджытæ. Хи хъуыдытæ дзурынмæ арæхсын.</p>
15-æм. Æгъдау – царды бындур	Цавд. Дзырдты мидæг цавдон æмæ æнæцавдон уæнгтæ (1сах.)	Мыртæ раст дзурыныл фæлтæрæнтæ. Хъæлæсон мыртæ. Уæнг.	<p>Кæсгæйæ хъæлæсы уагæй раст рахицæн кæнын зонын цавдон уæнг, дзырд, фразæ. Бамбарын цавд цы у, уый.</p> <p>Хæццæйæ лæвæрд хъуыдыйæдтæй баст текст аразын.</p>
16-æм.	Контролон куыст (1сах.)		
17-æм. Зымæджы нывтæ.	Дзырдты лексикон нысаниуджытæ (1сах.)	Дзырд иртасын мырты дзыгуыртæй. Дзырдты тематикон къордтæ.	<p>Дзырдтæ сæ нысаниуджытæм гæсгæ хицæн кæнын, тематикон къордтæ сæ аразын. Лæвæрд дзырдты нысаниуджытæ бæрæг кæнын бæлвырд тексты, стæй сæ райсын æндæр контексты. Зæгъын хи фиппайнæгтæ. Тексты сæйраг хъуыды бæрæг кæнын. Тексты хицæн хæйтты æхсæн бастдзинадтæ агурын. Тексты алы хайы дæр хъуыдыйæдты æхсæн бастдзинадтæ агурын. Арæхсын, хъуыдыйæдтæ цы дзырдты фæрцы баст цæуынц, уыдон агурынмæ.</p>
18-æм. Зымæджы нывтæ.	Синонимтæ (1сах.)	Дзырды лексикон нысаниуджытæ иртасын.	<p>Синонимты руаджы равдисын дзырды алыхуызон фæлгъуызтæ. Дзырдтæн синонимтæ агурын. Тексты синонимтæ агурын. Арæхсын, бæлвырд хъуыды зæгъынæн синонимон рæнхъæй хъæугæ дзырд равзарынмæ. Нывмæ гæсгæ хъуыдыйæдтæ аразын зонын.</p> <p><i>Къæйттæй куыст</i> – цæсгæмттæм гæсгæ каст.</p>
19-æм. Зымæджы нывтæ	Антонимтæ (1сах.)	Дзырдты алыхуызон нысаниуджытæ бæрæг кæнын.	<p>Зонын антонимты æмбарынад. Нывтæм гæсгæ бæрæг кæнын, дзырдтæн ныхмæвæрд нысаниуджытæ кæй вæййы, уый. Тексты антонимтæ агурын. Арæхсын, бæлвырд хъуыды зæгъынæн антонимон къæйттæй</p>

			хъæугæ дзырд æвзарын.
20-21-аг. Куыст – царды цин	Номдары иумæйаг æмбарынад, йæ фæрстытæ (2сах.)	Фæрстытæ <i>чи?</i> æмæ <i>цы?</i> -йæн дзуаппдæттæг дзырдтæ.	Дзырдты къордтæй хицæн кæнын предметты нæмттæ æвдисæг дзырдтæ. Дзырдтæм хъæугæ фæрстытæ дæттын зонын, къордтæ сæ кæнын. Дзырдбыд баххæст кæнын. Базонын уыци-уыциты дзуæппытæ. Схемæты фæрстытæм гæсгæ хъуыды кæнын хъæугæ дзырдтæ. Хатдзæгтæ кæнын, хи куыд дарын хъæуы, ууыл хъуыды кæнгæйæ.
22-аг. Куыст – царды цин	Стыр дамгъæ адаймæгты нæмтты (1сах.)	Номдар. Диалог. Хъуыдыйад.	Сæрмагонд нæмттæ æмæ иумæйаг нæмтты хицæндзинæдтæ. Сæрмагонд нæмтты растфыссынад. Текстæн кæрон хъуыды кæнын. Нывтæм гæсгæ хъуыдыйæдтæ хъуыды кæнын. Хъуыдыйæдты дзырдтæ сæ бынæттæй раст баивынмæ арæхсын.
23-аг. Куыст – царды цин	Стыр дамгъæ горæттæ, хъæутæ, уынгтæ æмæ дæтты сæрмагонд нæмтты (1сах.)	Сæрмагонд нæмтты растфыссынад. Цавд æвæрыны æгъдæуттæ.	Стыр дамгъæйы æмбарынад.. Цухгонд бынæттæ æххæст кæнын. Дзырдтæ къордтæ кæнын – сæрмагонд æмæ иумæйаг номдартæ. Логикон хъуыды рæзын кæнын – уыци-уыцийы дзуапп базонын; ребус райхалын. Хи дæнцæгтæ хæссын, кæрæдзийы дзуæппытæм хъус æрдарын, аргъ сын скæнын.
24-æм. Куыст – царды цин	Стыр дамгъæ цæрæгойты нæмтты (1сах.)	Сæрмагонд нæмттæ. Стыр дамгъæ. Номдар. Хъуыдыйад.	Цæрæгойтæн лæвæрд нæмтты растфыссынад. Цухгонд бынæттæ баххæст кæнын. Цыбыр радзырд æрхъуыды кæнын, цæрæгойты нæмттæй спайда кæнгæйæ. Кæрæдзимæ хъусын æмæ фæрстытæн хъæугæ дзуæппытæ дæттын. Хъуыды зæгъынæн синонимон рæнхъæй хъæугæ дзырд рахицæн кæнын.
25-28-æм. Мæргът æ æмæ цæрæгой	Миногонты иумæйаг æмбарынад (4сах.)	Номдар, йæ фæрстытæ. Синонимтæ. Антонимтæ.	Базонын миногоны æмбарынад. Бахъуыды йын кæнын йæ фæрстытæ. Бамбарын миногоны ахадындынад хъуыдыйады. Сæ хъуыдымæ гæсгæ хæстæг æмæ

тæ – нæ хæлæрттæ			ныхмæвæрд миногонтæ иртасын; алгоритм аразын –бæрæг кæнын дзырдты нысаниуджытæ, стæй сæ къордтæ кæнын. Предметтæ сæ æууæлтæм гæсгæ хицæн кæнын. Дзырдтæм фæрстытæ раст дæттын зонын.. Тексты миногонтæ агурынмæ арæхсын. <i>Къордты куыст</i> – тексты лæвæрд æууæлæвдисæг дзырдтæ ивын сæ хъуыдымæ гæсгæ хæстæг æмæ ныхмæвæрд миногонтæй.
29-æм. Мæргътæ æмæ цæрæгойтæ – нæ хæлæрттæ	Предметтæ æмæ сæ æууæлæвдисæг дзырдты бастдзинад (1сах.)	Номдар, йæ фæрстытæ. Миногон, йæ фæрстытæ.	Номдар æмæ миногони бастдзинадтæ бæрæг кæнын. Иу дзырдæй иннæмæ фарст дæттын зонын. Фæрстытæй пайда кæнгæйæ дзырdbæстытæ аразын. Тексты миногонтæ агурын.
30-34-æм. Уалдзæг	Мивдисæг, йæ иумæйаг æмбарынад (5сах.)	Номдар. Синонимтæ. Антонимтæ. Тексты арæзт. Монолог.	Базонын, мивдисæджы æмбарынад, йæ фæрстытæ. Зонын тексты абзацтæ раст равæрын. Предметтæн архайдæвдисæг дзырдтæ агурын зонын. Предмет йæ æууæлтæм гæсгæ базонын. Дзырдбыд æххæст кæнын архайдæвдисæг дзырдтæй.. Мивдисæджы нымæц бæрæг кæнын. Лæвæрд мивдисджытæй пайдагæнгæйæ, радзырд фыссын ахуыр кæнын. Тексты мидис нывимæ барын. Тексты бæлвырд искацы бынат агурынмæ арæхсын <i>Къæйттæй куыст</i> – цæсгæмттæм гæсгæ кæсын.
35-37-æм. Кæм райгуырдтæн, махи кæм базыдтон	Хъуыдыйад – баст ныхасы бындур (3сах.)	Номдар. Миногон. Мивдисæг. Дзырдты æхсæн бастдзинадтæ фæрстытæм гæсгæ бæрæг кæнын.	Хъуыдыйад. Дзырд æмæ хъуыдыйады хицæндзинад. Æххæст текст хицæн хъуыдыйæдтыл дих кæнын. Тексты бæрæг кæнын хъуыдыйæдты нымæц. Хъуыдыйæдты агурын сæ хъуыдымæ гæсгæ хæстæг æмæ ныхмæвæрд дзырдтæ. Лæвæрд дзырдтæй хъуыдыйæдтæ аразын. Радзырдæн сæргонд хъуыды кæнын. Нывмæ гæсгæ хъуыдыйæдтæ аразын.

38-æм. Кæм райгуыр дтæн, мæхи кæм базыдтон	Стыр дамгъæ хъуыдыйады райдайæны (1сах.)	Хъуыдыйад. Стыр дамгъæ . Хъуыдыйæдты арæзт дзырдтæй. Номдар. Миногон. Мивдисæг.	Нывмæ гæсгæ куыст – цыбыр радзырд аразын. Хъус дарын, хъуыдыйады райдайæны стыр дамгъæ фыссын кæй хъæуы, уымæ. Хæццæйæ лæвæрд дзырдтæй аразын хъуыдыйæдтæ.
39-40- æм. Кæм райгуыр дтæн, мæхи кæм базыдтон	Ахуыр кæнæм хъуыдыйæдтæ сæ загъды нысанмæ гæсгæ хицæн кæнын (2сах.)	Хъуыдыйад. Диалог. Синонимтæ. Антонимтæ. Сæрмагонд нæмтты растфыссынад. Цавд.	Бамбарын стъæлф, хъæры нысан, фарсты нысæнтты растæвæрынад. Хъус дарын, хъуыдыйæдтæ сæ загъды нысанмæ гæсгæ куыд дих кæнынц, уымæ. Зæрдыл дарын, цы уавæрты сæ цæуы пайдагонд, уымæ. Логикон хъуыдыкæнынад рæзын кæнын – уыци-уыциты дзуæппытæ базонын
41-42-æм. Кæм райуыр дтæн, мæхи кæм базыдтон	Хъуыдыйады сæйраг уæнгтæ (2сах.)	Мивдисæг. Номдар. Миногон. Синонимтæ. Антонимтæ. Хъуыдыйады арæзт.	Бамбарын, хъуыдыйады кæй кæнæ цæй кой цæуы, стæй уыдоны тыххæй та цы загъдауы. Сæйраг уæнгтæ бæрæг кæнын сæ фæрстытæм гæсгæ. Хъуыдыйæдты цухгонд бынæттæ æххæст кæнын хъæугæ сæйраг уæнгтæй , бамбарын кæнын сæ равзæрст. Схемæтимæ кусын – фæрстытæй æмæ къæлæтты лæвæрд дзырдтæй пайда кæнгæйæ аразын хъуыдыйæдтæ. Дзырдбыд æххæст кæнын.
43-æм.	Контролон куыст (1сах.)		
44-45- æм. Кæм райгуыр дтæн, мæхи кæм базыдтон	Хъуыдыйады мидæг фæрстыты руаджы дзырдты æхсæн бастдзинадтæ бæрæг кæнын (2сах.)	Хъуыдыйад. Сæйрат. Зæгынаг. Мивдисæг.	Бамбарын, дзырдтæ хъуыдыйады мидæг кæрæдзиуыл куыд баст сты, уый. Дзырдтæм фæрстытæ дæттын æмæ сæ хъуыдыйæдты раст æвæрын. Схемæтæм гæсгæ хъуыдыйæдтæ аразын. Тексты агурын сæ хъуыдымæ гæсгæ хæстæг дзырдтæ. Хæццæйæ лæвæрд дзырдтæй хъуыдыйæдтæ аразын зонын.
46-æм. Ахъуыды кæн, базон.	Рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын». Мыртæ æмæ дамгъæтæ. Зылангон æмæ æзылангон æмхъæлæсон ты	Алфавит. Хъæлæсон æмæ æмхъæлæсон мырты хицæдзинадтæ. Уæнг. Цавдон æмæ æнацавдон уæнгтæ, сæ хицæндзинадтæ.	Мыртæ раст дзурын, фысты мидæг сæ раст бæрæг кæнын. Иртасын зылангон æмæ æзылангон æмхъæлæсонтæ, сæ хицæндзинадтæ. Дзырдтыл цавд раст æвæрын. Фæрстытæн дзуæппытæ дæттын; бамбарын, иу мыр кæнæ иу уæнгæн цы стыр ахадьндзинад ис, уый. <i>Къордты куыст</i> – нывтæй пайда

	хицæндзинæдтæ (1сах.)		кæнгæйæ, баххæст кæнын хъуыдыйæдтæ. Тексты рæдыдтытæ агурын.
47-æм Ахъуыды кæн, базон	Дзырдтæ сæ нысаниуджытæ м гæсгæ иртасын (1сах.)	Лексикон нысаниуæг. Синонимтæ. Антонимтæ. Хъуыдыйад. Хъуыдыйады сæйраг уæнгтæ. Диалогон ныхас.	Дзырдтæн синонимтæ æмæ антонимтæ агурын. Тексты агурын сæ хъуыдымæ гæсгæ хæстæг æмæ ныхмæвæрд дзырдтæ, сæ хицæндзинæдтæ сын иртасын.
48-æм. Ахъуыды кæн, базон	Дзырдтæ сæ фæрстытæм гæсгæ иртасын (1сах.)	Номдар. Миногон. Мивдисæг. Антонимтæ. Синонимтæ.	Зонын ныхасы хæйттæ, сæ фæрстытæ: <i>чи? цы? цавæр? цыхуызæн? цы ми кæны? цы ми кæныны?</i> Схемæтæм гæсгæ аразын хъуыдыйæдтæ. Логикон хъуыдыкæнынад рæзын кæнын – тексты хæслæвæрд фарстæн дзуапп раттын. Лæвæрд дзырдтæй пайдагæнгæйæ ныффыссын цыбыр радзырд
49-æм. Ахъуыды кæн, базон	Хъуыдыйад (1сах.)	Хъуыдыйад – дзырдтæй арæст. Дзырдты бастдзинад хъуыдыйады мидагæ.	<i>Къордты куыст</i> : спайда кæнын алгоритмæй – раздæр дзургæйæ нывтæм гæсгæ равзарын фæлтæраены хæслæвæрд, стæй хъуыдыйæдтæ ныффыссын. Дзырдты æхсæн бастдзинæдтæ бæрæг кæнын. Бамбарын, иу мыр дзырды нысаниуæг куыд айвы, æмæ æппæт тексты мидис дæр куыд фендæрхуызон вæййы. Хъуыдыйæдтæ хибарæй хъуыды кæнын.
50-æм. Ахъуыды кæн, базон	Афæдзы дæргъы рацыд æрмæгыл афæлгæст (1сах.)	Мыртæ æмæ дамгъæтæ. Хъæлæсонтæ æмæ æмхъæлæсонтæ, сæ хъицæндзинæдтæ. Ныхасы хæйттæ. Хъуыдыйад.	Тексты мидис æмбарын. Зæрдыл æрлæууын кæнын, цы мыртимæ базонгæ сты, уыдон, семæ æрхъуыды кæнын дзырдтæ, сæвæрын сыл цавды нысæнттæ. Тексты агурын номдартæ сæ æууæлæвдисæг æмæ архайдæвдисæг дзырдтимæ. Баивын тексты сæргонд. Аргъауы мидис хи ныхæстæй дзурын.
51-æм.	Контролон куыст (1сах.)		Ахуыргæнæджы кастмæ лæмбынæг хъусын, фиппайын æппæт орфограммæтæ дæр æмæ сæ раст фыссын.